

Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

SINGEN, den 29 Maart. Het detachement vrijwillige Arsen, onder bevel van den 1^{en} Luitenant van den Berghs, Sergeanten, 2 Korporaals, 1 Tambour en 30 Kanoniers, op den 13 Februarij van hier naar Neuzen is vertrokken, op 27 dezen alhier weder teruggekomen.

Volgens een Koninklijk besluit zijn de inspectien over de schutterijen, die in de maand April aanstaande moesten hebben, uitgesteld tot in der loop der maand October.

HAARLEM, den 28 Maart. Aanstaaenden Zondag wordt H. de Russische Grootvorst Troonopvolger in deze residentie ht. Men verzekert dat Hoogstdezelve zich spoedig naar Amsterdam begeben zal. Ook Z. M. de Koning en de verdere leden Koninklijk Gezin zullen na Paschen naar Amsterdam ver

en aldaar eenige dagen verblijven. HH. KK. HH. Prins en Prin

ert van Pruissen worden ingelijks eerstdaags alhier verwacht. **AMSTERDAM, den 27 Maart.** Bergisteren middag is, bij een

biu, met zwaren hagel vergezeld, de bliksem geslagen in termolen van de naburige gemeente Schiedbroek, welke daardoor in de asch is gelegd.

EGEN, den 28 Maart. Naar wij vernemen, wordt Z. Hoogheid de Grootvorst Troonopvolger van Rusland, met

olg van 38 personen, op aanstaanden Vrijdag den 29 Maart, verwacht, om in het hotel de Plaats Roijaal te overnachten. Den volgenden dag Hoogstdezelfs reis naar 's Gravenhorte zettelt.

af wordt Zijne Exc. de Russische Minister, gezant aan het 's Gravenhage, alhier verwacht, om Z. Keiz. H. te ont

en met Hoogstdezenelven naar de residentie terug te kee

Tegen Zaterdag morgen zijn, aan de postertij alhier, ten

ende, 50 paarden besteld.

Wij vernemen van Cleve, dat aldaar, in den nacht van

dag op Maandag, verregaande ongeregeligheden hebben plaats

Een dolzinnige hoop, uit het laagste gemeen, heeft zich

tegen eenige huizen van protestantische leeraren en de protestantische kerken geweldadigheden te bedrijven,

in het oog van weldenkenden zeer worden afgekeurd. Ten

lf ure had zich eene groote volksverzameling op de markt

hield, die zich, even als op een gegeven teeken, in bewe

stelde, en zich van het eene naar het andere huis of kerk

begaf, om de glazen in te werpen. Daarbij veroorloofde

sch allerlei oproerige louzen en hatelijke uitvalen. Eerst

orgens, ten drie ure, nam het een einde.

aanleidende oorzaak hiervan schijnt te zijn, de uitgave van

erke, hetwelk een vroeger uitgegeven boekje, tegen de

antische godsdienst, weerlegde, en waarin men, even lief

de K. C. leer heeft beoordeeld. De boekwinkel, in wel

de zeide, dat dit werkje was verkocht, moest dan ook in de

deelen, en ook aldaar werden de glazen ingeworpen. Da

lijen couriers afgezonden, en heden is, dien ten gevolge,

eene sterke militaire magt binnen Cleve getrokken; bij ge

en garizoen, konde het bestuur deze ongeregeligheden niet

are politie te keer gaan, hetwelk de zaak ook slechts zoude

rd hebben. Het strengste onderzoek is bevolen.

ENGELAND.

Londen, den 25 Maart. Onlangs heeft in den schouwburg

ane, een droevig ongeluk plaats gehad. Eene jonge dame

te digt de ijzeren kooi, waarin de wilde beesten zijn

ten, waarmede de Heer van Amburgy des avonds zijne

dingen op het toneel verrigt; een panther scheurde haar

heel het oppergedeelte van de hersenpan af, toodat men

ar leven vereest.

De Globe verzekert, dat er bij ons departement der ar

eene groote werkzaamheid heerscht. Sedert den veldslag

erloo zijn er zoo vele stukken geschut niet gegoten; zels

in gebrek aan goede werklieden. Er zijn kontrakten ge

st het leveren van krijgsbehoeften en benodigdheden voor

me. Aanzienlijke hoeveelheden wapenen en ammunie

ter dagen uit den Tower gehaald en deels naar de Kolo

geels naar verschillende gedeelten van Engeland gezonden.

De Lord-Mayor van Londen heeft den 19^{en} een groot di

geven aan zijnen collega den Lord-Mayor en eenige al

den van Dublin, thans in Londen, om eene petitie aan H.

te bieden. Onder de toasten, aan tafel gedronken, was

ne aan de kunsten en wetenschappen gewijd; bij welke ge

heid eenige namen genoemd werden, en onder deze ook die

den (Franschen) Ingenieur Brunel, die het werk van den

en onder den Teems bestuurt. Deze Heer stond op en be

de voor deze eer, zeggende, onder anderen: het is de ge

te onder vijanden elkander op den bodem van den Teems

menschen, maar ik wensch thans mijne beginstigers, de beide

Mayors, al de aldermen en het geheele gezelschap onder

bodem van den Teems, en kan u verzekeren, dat, zoo gij

baar met een bezoek vereert, gij met geen koud water

goten, maar met een warm dankbaar hart ontvangen zult

en.

— Men is, onder het toezigt van den Heer Fano, Kapitein der artillerie, met de inschepping der dertigduizend geweren begonnen, welke voor het leger der Koningin van Spanje zijn bestemd.

FRANKRIJK.

PARIS, den 25 Maart. Heden ochtend heeft de Maarschalk Soult, vermoed door de pogingen van den zoo moeilijkelij

— De Fransche Kamers zijn tot den 4 April gepronlongeerd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23 Maart. In de omstreken van Rome is onlangs eene rooverbende, ongeveer vijftig man sterk, opge

— Na zeer levendige discussien is de Zurichser Groote Raad, den 18 dezer, met de aanzienlijke meerderheid van honderd ne

gen en veertig tegen acht en dertig stemmen, tot het besluit gekomen, om Dr. Strauss emeritus te verklaren. Het voordeef

— Uit Neuchâtel heeft men onlangs aan de academie van wetenschappen te Parijs den volgende brief geschreven: » Uit

herhaalde waarnemingen heb ik ontdekt, dat er in het aanstaande jaar een zeer buitengewone sterrenstand zal plaats hebben; da

Den 6 Januarij, kwart voor tien des morgens, zullen er zich

heffen en de menschen tusschen deze en de aarde in eene hoogte

van 18 voet zweven, terwijl de laatste zich geheel omdraait,

Hebt de goedheid mij uwe meening hieromtrent te zeggen." (O. P. Z.)

BELGISCHE BERIGTEN.

De Senaat heeft het ontwerp van wet, tot aanneming der 24 Artikelen, met eene groote meerderheid van stemmen aangenomen.

Mengelingen.

OVER DEN ACHTERLIJKEN TOESTAND VAN DEN LANDBOUW, IN VERGELIJKING MET DIEN VAN HANDEL EN FABRIJKEN.

Geen tak van Nijverheid deelt minder in de vorderingen van den menschelijken geest, dan de Landbouw, — een verschijnsel, hetwelk alle opmerking verdient, en naarmate van het belang der zaak, nog niet maar behooren door de staathuishoudkundigen is behandeld geworden. Hoewel onze Landbouw op eenen hoogen trap, dan die van andere natien staat, zijn wij echter hierin bij de Engelschen en Vlamingen verre ten achteren. Op geene wijze springt de ellendige toestand van den Landbouw in het algemeen meer in het oog, dan door denzelfden bij de wonderlijke vorderingen van het Fabriekwezen en den Handel to vergelijken, waarom Storck de beroemde leermeester der Russische Grootvorsten te regt aanmerkt: » Hoeveel heeft het Fabriekwezen sinds een tijdverloop van drie eeuwen niet gewonnen bij een begrepen verdeling van arbeid, door de toepassing van schei- en werktuigkunde! Hoezeer is de Handel niet verbeterd door de ontdekking van het compas, door de uitvinding der uurwerken, door de oprigting der postertijen en der banken, door de invoering der wisselbrieven, terwijl de Landbouw ten spijt van de algemeen toenemende verlichting, ten spijt vooral van de vorderingen, welke de natuurkundige wetenschappen gemaakt hebben, ten spijt van de aanmoediging, welke de regeringen aan denzelfden verspaald hebben en van de pogingen der geleerde genootschappen, niet veel verder is, dan op het standpunt, waarop

deze bij de beschaafde volkeren der oudheid stond", (*) en het tijdstip is nog ver verwijderd, waarop de industriële droom, welken wij voor eenige jaren in één- en ander tijdschriften aantreffen, bewaarheid zal worden, dat de boer achter zijnen stomploeg gezeten, zich met de lectuur van *Thaer en Adbrack* bezig houdt, en hierin door geene andere lichaams-beweging gesloord wordt, dan dat hij, aan het eind van den akker, drukt op een geer, welke den ploeg omwendt en een nieuwe vorm vormt doet! Laat ons een eeuw in onze gedachten terugtrekken, en zien, welke vorderingen in dezen tijdperk de Landbouw gemaakt heeft; wij vragen dan, welke verbeterde werktuigen zijn er ingevoerd? welke nieuwe producten van elders overgebracht? welke nieuwe mestspeciën aangewend? (§) is de zindelijkheid der akkers, de inrigting der hoerderijen, de wijze van bebouwing, de zorg voor de bemesting enz. in het minst verbeterd? wij mogen bij het antwoord, dat de liefde tot de waarheid ons afdwingt, ons wel den roep over de oogen trekken, want wat zouden wij anders antwoorden, dan dat schier alles zoo gebleven is, als voor honderd jaar!

De oorzaken hiervan op te sporen is te belangrijker, omdat de landbouw veel aanlokkelijks boven Handel en Fabrieken bezit. Het is de Nijverheid, die den sterksten steun van den staat uitmaakt, die de kracht in de natie bewaart, en het groot aantal harer leden voert, die den mensch tot de natuur, en haar bezielend beginsel, het Opperweten in betrekking brengt, waardig de lofspraak, die *Cicero* haar geeft, dat geene bron van welvaart beter, geene mildere, geene aangename, geene den vrijen mensch meer betamende is, en waardig, dat een *Washington* den avond van het schoonste leven geheel aan hare beoefening toewijde!

Vaaraan is het Fabrijkwezen zijnen hoogen bloei verschuldigd? De oplossing van deze vraag zal ons wellicht de oorzaken van de geringere vorderingen, die de mensch in den Landbouw gemaakt heeft, doen kennen. Reeds in de oudheid had de Grieksche Wijsgeer *Xenophon* de voortreffelijkheid van de spijze aan den tafel van den Persischen Koning daaraan toegeschreven, dat onderscheidene personen iedere soort van spijze afzonderlijk toebevoerden, want de één kookte, de andere braadde het vleesch, deze kookte, geen wederom roosterde den visch, een derde hield zich alleen met broodbakken onledig; daarop neemt hij uit den keuken des Konings aanleiding, om de voortreffelijkheid van de handwerken in de groote steden te roemen, waar één ambacht, om dikwijls slechts een gedeelte daarvan den handwerksman kan voeden, waar de éne schoenmaker zijn levensonderhoud vindt met schoenen te naaijen, de andere met ze te snijden. Het is onmogelijk zegt hij, dat iemand, die zich bloot en alleen tot een enkele soort van werk bepaalt, daarin niet zoude uitmunten! Sinds eenen eeuw is *Xenophon* druk gelezen, maar zulke praktische opmerkingen hoeden den aandacht der geleerden niet; zij konden daarom niet populair in de nieuwe maatschappij worden. Ondertusschen bleven de handwerken en Fabrieken uit hun aard altijd eenigermate tot verdeling van arbeid leiden, en dit miste dan ook niet goede vruchten te dragen, doch het was voor den Engelschen Wijsgeer *Adam Smith* bewaard gebleven, om den weldadigen invloed van den verdeelden arbeid in al de zelfde groote gevolgen aan te toonen en te ontwikkelen. Hij bewees zijn stelsel met de Engelsche manufacturen, die daaraan verschuldigd waren, dat derselver markt de geheele wereld was geworden. Nu grepen alle industrielen dit denkbeeld aan, en welke gevolgen heeft sinds *Smith* dit stelsel niet opgeleverd! De voordeelen, welke de verdeling van arbeid hoofdzakelijk aan de hand geeft, zijn daarin gelegen, dat de arbeider, die gestadig hetzelfde werk verrigt, tijd uitwint, meerdere vlogheid en bekwaamheid bekomt, waardoor de hoedanigheid en de hoeveelheid van het fabriikaat uitermate moet winnen. Ook leidt zij door de gedurige inspanning van den geest op hetzelfde onderwerp tot de meeste nuttige uitvindingen. Men gevoelt, dat in eenen Fabriek, van welken aard ook, een verdeling van arbeid gemakkelijker, dan in eenen boerderij, tot stand kan gebracht worden en daarom de Landbouw wel nooit gelijke schrede met het Fabriekwezen kan houden. De bezigheden van den landbouw verschillen dikwijls naar de uren van den dag, en wisselen met de seizoenen; zij zijn van te onderscheiden aard, en onze erven te beperkt, dan dat ooit die verdeling en detail op den landbouw kan toegepast worden, doch zij kan veel meer aangewend worden, dan tot nog toe geschiedt. Reeds bestaat zij eenigermate, en daar zijn dan ook de uitkomsten niet te miskennen. Wordt niet de deugdelijkste boter hier te land vervaardigd, waar de melkerij aan het uitsleutend toeigt eener melkmeid is toevertrouwd? Worden niet onze schoonste kalveren gemest, waar de landlieden zich hierop bepaaldelijk toeleggen? Waar vindt men de warmoeserij tot zulk eenen trap van volmaaktheid, als waar men zich geheel alleen aan dit vak van den landbouw toewijdt, namelijk omtrent onze groote steden? Waar wordt heerlijker en meerder óf geteeld, dan in het Westland, waar deze teelt van oude tijden

dagteekent? Zijn onze bloemen, onze boomstammetjes, geestrijke bewijzen van verdeelden arbeid? Nu behoeft men slechts weinig het bedrijf der landlieden na te gaan, om te zien, dat zij, die in plaats van hunnen arbeid te verdeelen, nog aan bezigheden ter hand nemen, als klein handel, vrachtwagen, pen en wat des meer zij, meestal te gronde gaan. Een renbakker zal doorgaans of slecht broodbakken, of slechts weinige vruchten van zijnen akker trekken; hij, eenen boerherberg is het land meest met onkruid bezet. Hoedanig dit sel op de verschillende takken van landbouw toe te passen uit te breiden zoude zijn, behoort niet tot ons tegenwoordig onderzoek, doch zoode een geschikte stof tot een prijsvraag een landbouwkundig genootschap opleveren. Het zou minstens voldoende zijn, den boerenstand in het algemeen op de verdelingen van eenen verdeelden arbeid opmerkzaam te maken, de toepassing aan hun gezond verstand over te laten, doch moest op een geheel andere wijze voorzien worden in het landbouwkundig onderwijs van de landelijke jeugd, terwijl het volslagen gebrek aan dergelijk onderwijs de tweede zaak van de slechte gesteldheid des landbouwers mede vinden.

Geen burgertje in de stad, al wordt hem alleen het afscheid der granen eerst recht duidelijk, wanneer het zich veranderde hoedanigheid van wille of roggenbrood verloor, niet uit de hoogte, bij iedere gelegenheid, het voor zijn heilichheid aan de oude gewoonte verwijt! Wij willen niet onderzoeken, ja hoever de burger, hetzij hij den handel groot of in het klein drijft, hetzij hij fabriekant is, of ambacht uitoefent, niet meestal even traag in de voetstapen meer het over-grootvader voorstapt, en of hij daarom niet der geregtigd is, om met een zeker luchtje van stedelijkheid den onvrouwen landman zijnen ouden slenter onder de te brengen. Wij willen liever de oorzaken opsporen, om de delen van herstel te vinden, want wij erkennen de kwalen echter in ons oog meer verschooning vindt, dan men alge hier aan geeft. Hoe zullen toch de landlieden tot eenen verdere landbouw geraken, zonder in de gelegenheid te zijn dien te leeren kennen? Voor alles moest men hen over het drijf leeren nadenken, zij kennen geen theorie, en schuwen een praktijk te laten varen, die hun dan toch genoegzaam derhoud en tamelijk levens-gemak bezorgt, en dit is zeer zigtig.

In Engeland zijn de meeste boeren geene eigenaren, slechts pachters op huure erven, niets valt dus aan de landeigenaren gemakkelijker, dan om eenen nieuwe wijze van tuur en nieuwe werktuigen over geheel eenen streek in te voeren, want zij hebben dit slechts voor te schrijven, de p te volgen. Daar te land komt het er op aan, dat de groote ren landbouwkundige kennis bezitten, doch hier, waar ver de meerderheid der boeren hunne eigene erven bemoeijen, ten de boeren zelve in deze kennis worden ingeleid. Maar, wat wordt bij ons gedaan om landbouwkundige kennis op platte land te verspreiden? De landbouw maakt er zelfs geen deelle van het lager onderwijs uit. (Het vervolg volgt)

M I D D E N P R I J Z E N , van de volgende Artikelen te MIDDELBURG, VAN DEN 28 MAART 1839.

De inkomende regten der onderscheidene graansoorten zijn de maand April bepaald als volgt:

	INVOER.	UITVOER.	Doos
Tarwe en gepelde Spelt . . .	f 0,25.	f 0,50.	f 0,10
Rogge	- 0,15.	- 0,30.	- 0,05
Gerst en Mout	- 0,50.	vrij.	- 0,05
Boekweit	- 0,50.	»	- 0,05
Haver	- 0,75.	»	- 0,05
Ongepelde Spelt	- 0,15.	»	- 0,05

De Nederlandsche Middel.	De Nederlandsche Middel.
Oude Tarwe . . . . . f 12,00	Boekweit . . . . . f 12,00
N. Tarwe . . . . . - 10,80	Zeeuwache Groene Erwtten . . . . .
Rogge . . . . . - 7,50	Idem Paardeb . . . . .
Haver . . . . . - 6,00	Idem Duitboonen . . . . .
Winter Gerst . . . . . - 4,70	Winter Koolzaad . . . . .
Zomer Gerst . . . . . - 4,20	Zomerzaad . . . . .
Walcherische Paardeboonen . . . . . - 4,50	Kanariezaad . . . . .
Idem Witte Boonen . . . . . - 8,25	Rap-Olie . . . . . f 5,00
Idem Bruine Boonen . . . . . - 10,00	Patent-Olie . . . . . - 5,00
Idem Witte Erwtten . . . . . - 7,50	Lijn-Olie . . . . . - 3,00
Idem Groene Erwtten . . . . . - 7,50	Lijnkoecken . . . . . f 9,00 per

Tarwenbrood het Ned. Pond 20 cent. Masteluinbrood 18 cent. Roggebrood 16 cent.

Zeetijdingen.

VLISSENGEN, den 29 Maart. Sedert den 27 dezer zijn alhier ter haken:

Voor Antwerpen bestemd:
The Menat, W. Phillips, van Londen, met stukgoederen; Scipio, son; the Baronet, S. Wylie, beide van St. Domingo, met koffij.
Van deze Stad is gezeld:
De jonge Frederik, C. Stuhl, naar Rotterdam, met stukgoederen.
— Gisteren is alhier van de Reede, binnen 's Rijks Dokhaven gela.
Ma. korvet Boreas, kommandant G. Pating.
— Volgens brief van Gothenburg, van den 13 dezer, is, luidens van looden, een Hollandsch schip in het Kattegat in het ijs bezet ge met al het volk gezonken.

VERBETERING.

In onze vorige staat, onder de Zeetijdingen: op de hoogte van de moet zijn: op de hoogte van Singels.

Advertentien.

BAL, bij J. L. QUERE, in den Prinsenhof, op Maandag den 1 April 1839; entree, voor een Heer met of der Dames, 60 Cents, kunnende men de waarde van 50 daarvoor genieten. Aanvang ten 8 uren.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.

(*) *Cours d'economie politique* L. I. chap. VII. Het schijnt zelfs twijfelachtig, of de Romeinen den landbouw niet tot meerdere volmaaktheid gebracht hebben, dan wij. Zij lieten den Handel en Fabrieken aan hunne slaven en vrijgelatenen over, doch de Landbouw viel uitsluitend in den geest en de smaak der natie, zij beoefenden dien op verschillende tijdpunten hunner geschiedenis als een wetenschap, en wel *ex detail*, wat de overgeblevene werken, van *Cato*, *Varro*, *Columella* en *Palladius*, en niet minder de *Georgicon* van *Virgilius* getuigen.

(§) Is het toch geene schande, dat in de hoofdstad van een land, als het onze, met rivieren, vaarten en straatwegen doorneden, de beste mestspeciën nog opgehoopt liggen, dat men eenen wet versoekt, om de mest vrij te mogen uitvoeren? In dit verzoek is geene schande, veelmeer was dit zeer natuurlijk, en wij, die voor den vrijen uitvoer van alles zijn, willen den uitvoer van mest niet belemmeren, doch daarin ligt de oener voor onzen Landbouw, dat wij de noodzakelijkheid tot zulk een verzoek daastellen. In China, waar de Landbouw wellicht het volmaakte is, stelt men zooveel belang in de bereiding en vermeerdering der meststoffen, dat men die in aarden potten bewaart, om de gisting te bevorderen. De Chineseche barbiere waarde zorgvuldig het hoofdhaar van de Engelsche gezanten, in een doos, die hiertoe de lieden van het bedrijf altijd bij zich dragen, daar de onder-vinding de hoofdhaaren als eenen uitmuntende meststof heeft leeren kennen. Zie de reis van *Barrow* in China.

In het III. d. I. stuk, bl. 120 van het hoogst belangrijk tijdschrift, de *Oosterling*, leest men de volgende opmerking hieromtrent: Men kan zich voorstellen, dat in een land, waar gedurig eenige honderd miljoenen hoofden kaal geboren worden, dit artikel zeer veel moet opleveren."